

GOŚCIE POLSKI

Dziennik polityczny, społeczny i literacki.

PRENUMERATA:

Miesięcznik Mk. 6.50. Kwartał Mk. 19.50. Za odroczenie dopłaca się 50 fen. miesięcznie.
 Prenumerata przez pocztę miesięcznik Mk. 6.50. Kwartał Mk. 19.50.
 Cena numeru pojedynczego 30 fen.

Redakcja i Administracja w Łodzi:
 Piotrkowska 106. Telefon 199.
 Telefon w Warszawie 608.

OGŁOSZENIA:

Swyżajka 75 fra. za wiersz pustyowy jednospaltowy (za stronę uważać)
 Drobne: 12 fen. za wiersz, najmniej 1.20 Mk.
 Nadesłane przed tekstem 2.50 Mk., w tekście 3 Mk., no te około 1.50 fen. za wiersz pustyowy (str. 4 sp.).
 Nekrologi 1.25 Mk. za wiersz pustyowy (str. 4 sp.).

Ministerstwo Skarbu

Urząd Pożyczek Państwowych i Skarbu Narodowego zawiadamia, że od środy dnia 28 maja r. b. biura Urzędu Skarbu Narodowego zostaną przeniesione w Warszawie z ulicy Marszałkowskiej 154 do gmachu Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej — Białąka 10/12. 6498—8
 Biura Urzędu Pożyczek Państwowych pozostają nadal przy ul. Marszałkowskiej 154.

OBRAZY

(oryginały) okazuję sprzedam: Augustynowicza, Axentowicza, Borucińskiego, Fałata, Gaika, Gersona, Hoffmana, Kossaka W., Kowalskiego-Wierusza Alfreda, Mehoffera, Martowskiego, Rosena, Syszkiewicza i Ziomka.

Oglądać można Grand Hotel № 208, od 10 do 7 w., włącznie do piątku wieczór.

po 850 masło codzienne świeże polecają sklepy:
 Warszawsk. Ziemiańskiego T-wa Mleczarskiego.

SALOMEA AJFERÓWNA
 MORYC MENDELSON
 narodzeni 25 maja.
 Radom. 1444. 520—1

Towarzystwo Miłośników Muzyki

W czwartek d. 29 b. m. o godz. 4 pp.

Koncert dla młodzieży.

Bilety w kasce T-wa od 5—7, oraz przy wejściu.

TEATR POLSKI (Gajdosińska 5)

pod dyr. Franciszka Rydyńskiego.
 Dziś o godz. 7 m. 30 wiesz „Wadziela”, dramat w 4 aktach Hejermanna.

Co konferencja pokojowa zrobiła dla Polski.

Warszawa, 26 maja.
 (P. A. T.)

„Le Temps” z dnia 20 donosi: Lewica polskiego komitetu narodowego przesyła nam następujące refleksje o wyniku prac konferencji pokojowej w sprawie Polski:

Granice Polski ze strony Niemiec
 tak jak je określiła konferencja pokojowa, przywraca państwu polskiemu większą część terytorjów, które mu odebrane w ciągu wieków. Ten fakt, z pewnością czyni zadość słusznym aspiracjom narodu polskiego, dotyczącym jego zjednoczenia, jednakże przyjrzący się bliżej tym postanowieniom konferencji, można z polskiego punktu widzenia

poddać je krytyce.

Konferencja porzuciła zasadę historycznych granic z roku 1772,

pozostawiając Niemcom

w Pruszech wschodnich okrąg Wałcz, większą część okręgu Czołchów, część okręgu Złotów, w Poznańskim okręgu Wieluń, którego część zamieszkuje swarta ludność polska, okrąg Skwiersyna, Międzyrzec i Wschowa. Chodziło o to,

aby jaknajmniejszą ilość Niemców zjednoczyć w Polsce.

Ale niepodobna pomyśleć tutaj o republice czesko-słowackiej, do której wcielono kilka milionów Niemców, aby nie naruszać granic historycznych.

W stosunku do granic z 18 wieku granice polskie posunięto ku wschodowi o 80 kilometrów, co jest dla Niemiec bardzo ważną korzyścią.

Konferencja nie chciała uwzględnić ewidencji polskich.

dotyczących okręgów polskich Bytowa i Lemborka, aby zabezpieczyło Gdańsk ze strony wschodniej. Udziałując Polsce tylko wąski pas okręgu lemborskiego, konferencja zostawiła w ręku Niemiec cały szereg wsi polskich, 10 w północnej części okręgu Bytowa i Czołchowa, całe mnóstwo w okręgu Wielebia na lewym brzegu Noteci, kilka gmin w okręgu Skwiersyna, Międzyrzec i Wschowy. Na Śląsku

sto miasteczek polskich

pozostaje poza nową granicą w okręgu nakielskim i sycowskim. Konferencja porzuciła więc zasadę etnograficzną, jak porzuciła zasadę historyczną.

Sprawa Gdańska

nie została salwatowana w sposób gadawalańczy. Nie tylko że nie wcielono tego miasta do Polski, ale też postanowienia dotyczące Gdańska, pozwalają Niemcom na stosowanie biernego oporu. Stąd wynika, że Polska będzie mogła korzystać z Gdańska tylko wtedy, jeśli zawiąże

z Niemcami przyjazne stosunki

Ponieważ to jest od dawna niepodobieństwem, więc Gdańsk będzie miał dla Polski tylko bardzo małą wartość. Tu należy zauważyć, że z polskiej wsi wcielono do terytorjum Gdańska.

Sprawa Prus wschodnich

rozstrzygnięto jeszcze gorzej, szczególnie w tem, co dotyczy terytorjum północnego plebiscytowi, do którego włączono okrąg Eisenberg z Prus zachodnich. Jeżeli plebiscyt w niektórych okręgach da większość Niemcom, jak się tego spodziewać należy w okręgu kwidzińskim nad Wisłą, to

Plebiscyt na Masowsku, kraju niewątpliwie polskim, ale którego świadomość narodowa nie jest dostatecznie rozbudowana, jest bardzo niemiłym następstwem udziału Niemcom. Polski ruch narodowy jest tam w pełnym rozwoju. Plebiscyt niepomysłny dla Polaków, nie powstrzyma go. Wreszcie jest nadzwyczaj pożalowania godnym, że odcięto Polskę od wszelkiego połączenia z Węgrami;

udzielił się Czechom Basi węgierskiej, przyczem nie powołano się ani na racje historyczne ani etnograficzne. Od południowej części Śląska aż do granicy wschodniej Polski graniczy w ten sposób z republiką czesko-słowacką.

Takie są dotychczasowe wyniki konferencji pokojowej w sprawie polskiej. Niestety można się obawiać nowych niepowodzeń.

Przedstawiciele Polski zagranicą.

(Tel. od własnego korespondenta).

Sprawa obsadzenia polskich placówek zagranicznych według najświeższych informacji przedstawia się, jak następuje:

- Bukareszt — p. Skrzyński,
- Bern Szwajc. — p. Modzelewski,
- Madryt — p. Kaden,
- Ateny — p. August Załuski,
- Białogród — p. Erazm Pile,
- Sofia — p. S. Raczkowski,
- Buenos Aires — p. K. Oriowski,
- Chrystjanja — p. Sokolnicki,

- Watykan — p. Prof. Kowalski,
- Fraga Ceska — p. Patek,
- Rzym — p. Skirant,
- London — p. Eustachy Sapieha,
- Azja Mniejsza — p. Jotko,
- konselem generalnym w Bukarescie będzie p. Marjan Linda.

Dymisja gen. Iwaszkiewicza.

Lwów, 26 maja.
 (Tel. wt. „Gł. Pol.”).

„Dziennik Ludowy”, organ P.P.S. ogłosił wiadomość, że wedle informacji redakcji, pochodzących z najautentyczniejszego źródła, dowódca frontu ukraińskiego gen. Iwaszkiewicz wraz z całym sztabem podał się do dymisji.

Kraków, 26 maja.

(W. B. K.)

„Gonim Krakowski” donosi ze Lwowa: „Gazeta Poranna” dowiaduje się, że głównodowodzący wojsk polskich w Galicji wschodniej gen. Iwaszkiewicz, podał się do dymisji wraz z całym sztabem.

„Gazeta Poranna” nie wymienia powodów tego postanowienia gen. Iwaszkiewicza, wyraża jednak sceptycyzm i przekonanie, że w chwili obecnej, gdy walki w Galicji wschodniej jeszcze się toczą — dymisja tego zwycięskiego wodza, bez względu na powody, nie powinna być przyjęta.

O SILNĄ POLSKĘ.

Na wschodzie.

Komunikat naczelnego sztabu generalnego.

Z dnia 26 maja.

Front galicyjski.

Wojska generała Iwaszkiewicza w dalszym ciągu postępują za cofającym się nieprzyjacielem. Ściganie ukraińców utrudnia wiele szlaków, spowodowane ciągłymi deszczami. Zajęte zostały przez nas oddziały Zóravno i Dollna. Linja kolejowa Lwów—Brody aż po Zamłoc jest w naszym posiadaniu.

Front wołyński.

Bez zmiany.

Front litewsko-białoruski.

Na południowym odcinku Pińska pomyslnie dla nas walki z bolszewikami trwają dalej. Oddziały nasze sforsowały po zaciętej walce rzekę Stablę poniżej Fiedorów i odrzuciły nieprzyjaciela, zdobywając kulomioty i dużo ręcznej broni. Na innych odcinkach frontu poza utarczkami patroli bez zmiany.

W zast. szefa sztabu generalnego
 Haller pułk.

Echa tryumfów oręża polskiego.

Wiedeń, 26 maja.

(P. A. T.)

W. B. K. donosi z Berlina. „Börsen-Zeitung” dowiaduje się z „Beseler Nachrichten”, że między Polakami a Ukraińcami przyszło w odległości 40 kilometrów od Lwowa do rozstrzygającej bitwy, która skończyła się zupełną klęską Ukraińców. Ukraińcy uciekają szybko w roz-

Rozbrojone wojska ukraińskie.

Lwów, 26 maja.

(P. A. T.)

Radio telegram przejęty przez stację lwowską a adresowany do naczelnego komendy ukraińskiej w Stanisławowie. Ponieważ tak przez Skole jak i na południowy wschód od Skolego wzduż granicy republiki czesko-słowackiej odwrót był niemożliwy, przeto z częścią brygady górskiej cofnąłem się ku Munkacowi, a przekroczywszy granicę, zostałem w myśl przepisów wojskowych przez komendę czesko-słowacką rozbrojony i internowany. Podpisany ataman Czeraski.

Minister spraw wewnętrznych w Galicji.

Lwów, 26 maja.

(P. A. T.)

Minister spraw wewnętrznych i generalny delegat na Galicję Gatecki pojechał wczoraj automobilem do Mikołajewa i Stryja i powrócił pierwszym pociągiem, który zarząd kolejowy wysłał po naprawie linii. Minister i delegat bawili w czasie swej podróży w miejscu postoju komendy głównej generała Iwaszkiewicza i odbyli z nim konferencję.

Lwów, 26 maja.

(P. A. T.)

„Gazeta Lwowska” donosi: W czasie wczorajszej konferencji z przedstawicielami stronnictw politycznych minister Wojciechowski generalny delegat wyraził przekonanie, że punkt ciężkości prac dla kraju znajduje się obecnie we Lwowie. Minister w najbliższym czasie zaprojektuje na posiedzeniu rady ministrów, by tymczasową siedzibę generalnego delegata i delegatów poszczególnych ministerstw przenieść z Usakowa do Lwowa.

Okrucieństwa hajdamackie.

Lwów, 26 maja.

(P. A. T.)

„Słowo Polskie“ donosi w artykule p. t. „Z tamtej strony frontu“ na podstawie opowiadań podróźnego, który przybył ze Stryja przez Sambor, Sianki, Ungwar, przez terytorjum czeskie do Galicji zachodniej, następujące fakty o okrucieństwie ukraińców.

W Stryju był informator „Słowa Polskiego“ świadkiem niesłychanych tortur, które ukraińcy stosowali wobec uczniów 8-ej klasy gimnazjalnej Maciulinskiego za rzekomy udział w spisku. Bili go po parę godzin nabijkami do nieprzytomności, a egzekucję tę powtarzali ilokroć młodzieniec zdawał się powracać do przytomności. Proboszcza z Wojsławia pod Sokalem internowanego w Stryju, bito tak strasznie, że nawet twarz przedstawiła jedną krwawą ranę pełną obrzęków i śluców.

Komunikacja kolejowa na oswobodzonych terenach.

Lwów, 26 maja.

(P. A. T.)

Dnia 24 b. m. przybył z Warszawy do Lwowa dyrektor kolei stanisławowskiej Prachtel-Murawianski, który z polecenia ministra kolei ma się zająć uruchomieniem linii kolejowej dyrekcji stanisławowskiej. Dyrektor Prachtel, odmówiwszy swego czasu ukraińcom pełnienia służby, przebywał do stycznia 1919 w Stanisławowie, poczem na wezwanie ministerstwa kolei przedostał się przez Węgry, Austryję i Czechoy do Warszawy, gdzie kierował jedną z sekcji ministerstwa kolei.

Na zachodzie.

Komunikat polski (Poznański).

Komunikat głównego dowództwa z dnia 26 maja.

Grupa północna:

Dobrogościec, Tarkowe i Lipionkę ostrzeliwała artylerja nieprzyjacielska. Nad Brzóskami na odcinku gołazińskim odpędzono patrol niemiecki. Silny atak na nasze posterunki pod Węgrowem ogniem artylerji krwawo odparto.

W nocy z 24 na 25 b. m. patrol niemiecki wpadł do Skrzyżowa i korzystając ze znacznej przewagi, wziął do niewoli kilku ludzi. Na reszcie frontu zwykła strzelanina.

Grupa zachodnia:

Pod Zieloną Chojną odparto patrol niemiecki. Pod Chobienicami i Grójcem nieprzyjaciel obrzucał minami nasze pozycje. Na innych odcinkach pojedyncze strzały.

Grupa południowa:

Pod Zbykami i Stwolenem odparto niemieckie patrole. Pod Krotoszymem i Odolanowem spokój. Na odcinku kępińskim utarczki patroli i żywa wymiana strzałów.

Wroczyński, generał-podporucznik szef sztabu.

Nad granicą niemiecką.

Poznań, 26 maja.

(P. A. T.)

Niemcy już od kilkunastu dni są z zachodnich Niemiec do Prus zachodnich i Śląska pociąg za pociągiem z wojskiem, bronią i amunicją. Bronia i amunicja to fabrykaty zupełnie nowe. Świadczy to o tem, że mimo wyraźnego zobowiązania się w układzie rozejmowym do zaprzestania dalszego wyrobu broni i amunicji układ ten świadomie łamali.

Alarmujące wieści z Górnego Śląska.

Poznań, 26 maja.

(Tel. wł. „Głosu Polskiego“).

Ze Śląska Górnego nadeszły tu zatrważające wiadomości: Niemcy skoncentrowali do 100,000 żołnierzy zaopatrzonych doskonale w artylerję i karabiny maszynowe. Bezpośrednie niebezpieczeństwo zagraża Zagłębiu Dąbrowskiemu.

Kraków, 26 maja.

(Kor. „Polonia“).

„Dziennik Polski“ donosi z Częstochowy, że w sobotę prusacy zamknęli granicę w Herbach. Militarne przygotowania niemców wywołały w mieście wielkie wrażenia. A

resztowano kilka osób podejrzanych o szpiegostwo na rzecz niemców.

Kraków, 26 maja.

(W. B. K.)

„Dziennik Polski“ donosi, że Niemcy pragną przerwać połączenie między Warszawą a Krakowem. W tym celu zgromadzili znaczne oddziały wojsk na pograniczu.

Sprawa węgla z Ostrawy.

Warszawa, 26 maja.

(P. A. T.)

Urządzenie. Wiadomość o decyzji amerykańskiej misji węglowej w Ostrawie morawskiej podana przez pisma warszawskie dnia 24 b. m. jest nieścisła. Umowy dotychczasowe w sprawie podziału węgla pozostają w swej mocy i amerykańska misja węglowa w Ostrawie morawskiej nie zamierza uczynić żadnych zmian bez porozumienia się z właściwymi władzami polskimi i bez zgody tych ostatnich.

Prusacy się tlamczą.

Poznań, 26 maja.

(P. A. T.)

Komisariat naczelnej rady ludowej otrzymał od pruskiego ministra spraw zagranicznych następujący telegram:

Potwierdzam odbiór telegramu z 17 maja. Twierdzenie, że na Górnym Śląsku odbyły się masowe aresztowania polaków, jest zupełnie bezpodstawne. Rozwiązanie podkomisarjatu Naczelnej Rady Ludowej w Bytomiu nastąpiło z powodu jego działalności, zakrawającej na zdradę stanu, a sprzecznej z ładem i porządkiem. Przykro nam, że musimy stwierdzić, że ciągle nasze dążenia do uregulowania humanitarnej sprawy niemożliwane są przez polaków twierdzeniami niezgodnymi z prawdą i łączeniem ze sprawami, które z nią nie mają związku.

W odpowiedzi na tamtejsze telegramy z 17 kwietnia i 1 maja śledztwo przeprowadzone z powodów liczących rzekomo internowania w Poznaniu i Prusach zachodnich zostało ukoniecznzone, a dostateczna ilość dowodów stwierdza, że nie chodzi tu o internowania, ale o poszczególne jednostki aresztowane z powodów karno-sądowych oraz, że większość osób, o które chodzi, wogóle dotąd nie była ani internowana ani aresztowana, przeciwnie jest zupełnie wolna. Depesza kończy się słowami: Oczekujemy uwolnienia niemców, internowanych drogą rzekomej represji za powyższe wypadki.

Dnia 24 b. m. komisariat naczelnej rady ludowej wystosował do rządu pruskiego następującą depeszę iskrową: Potwierdzamy odbiór telegramów z 19 i 20 b. m. Protestujemy najenergiczniej przeciwko rozwiązaniu podkomisarjatów naczelnej rady ludowej w Gdańsku i Bytomiu, podkreślamy, że działalność ich była zupełnie zgodna z 14 punktami Wilsona, które Niemcy przyjęli przy zawarciu rozejmu i na które bezustannie we wszystkich swoich notach się powołują. Jesteśmy zmuszeni uważać rozwiązanie podkomisarjatów za najwyższą prowokację. Opięramy jak najbardziej stanowczo zarzut, że się opiekamy uwolnieniu internowanych i zakładników.

Niemcy szynują się do plebiscytu.

Poznań, 26 maja.

(P. A. T.)

Wydział polityczny naczelnej rady ludowej wystąpił dnia 21 b. m. do komisariatu narodowego następujący telegram iskrowy:

Rewien rodak wróciwszy z Westfalji, donosi nam, że rząd niemiecki, przewidując wynik plebiscytu, przenosi znaczną część rzemieślników, robotników i urzędników, będących bez zajęcia, urodzonych w Prusiech wschodnich, ale od lat dziesięcinyh zamieszkałych w Westfalji, z rodzinami do Prus Wschodnich i Zachodnich na przeciąg kilku tygodni rozstrzygających, zapewniając im podróz i przyjemny pobyt na wsi. Większa część tych ludzi zamierza wrócić do Westfalji zaraz po plebiscycie.

Gazety niemieckie rozpowszechniają śmieszna wiadomość z Górnego Śląska, że ludność tamtejsza nie chce należeć do Polski. Stwierdzamy tedy, że ziomkowie nasi z Górnego Śląska przesyłają nam dalej rezolucje z tysiącami podpisów, domagają się koniecznie przyłączenia do Polski i służącej broni jej do ostatniej kropli krwi przeciw zabobrości pangermanistów.

Dnia 22 wydział polityczny naczelnej rady ludowej wystąpił do komitetu narodowego w Paryżu następujący telegram iskrowy:

W ostatnich dniach odbyły się w całym Poznaniu wielkie demonstracje na rzecz bezpośredniej granicy z Rumunją. Oto treść uchwałonych rezolucji: Polska, która jako przedmurze chrześcijaństwa broniła kulturę Europy od hord

saraceńskich i tatarskich, zdobyła swoją krwią prawa do tych okolic, które teraz bandy ukraińców i bolszewików pod przewodnictwem byłych oficerów pruskich niszczą w okrutny sposób, nie oszczędzając życia i mienia ludności od wieków tam osiadłych. Zwracamy się z gorącą prośbą do naszego rządu i naszych przedstawicieli w Paryżu, by przyszli w pomoc naszym rodakom na Podolu, Wołyniu i Rusi Czerwonnej i by nie omisszali korzystać z każdej sposobności odzyskać te kresy dla Polski.

Premjer Paderewski w Pradze.

Wiedeń, 26 maja.

(P. A. T.)

W. B. K. donosi z Pragi na powitanie czesko-słowackiego biura prasowego z dnia 21 b. m. Prezydent ministrów Paderewski reprezentant państwa polskiego przybył dziś tutaj wieczorem wraz z żoną i orszakem.

Na powitanie przybył prezydent Masaryk wraz z członkami gabinetu, posłowie angielski, francuski, jugosłowiański, zastępca misji ententy i wielu innych funkcjonariuszy. Po przywitaniu przez

prezydenta odjechał Paderewski w towarzystwie do zamku, pozdrawiany po drodze sympatycznie przez publiczność.

Hallerczycy.

Transport armji gen. Hallera.

Katowice, 26 maja.

(Koresp. „Polonia“).

„Katowizer Zeitung“ donosi, że do dnia 19 maja rano przyjechało z Francji do Polski 45,000 żołnierzy armji Hallera, 15,000 koni, 5000 wozów i jaszczków, 150 dział, 15 tanków i duża ilość aparatów lotniczych.

Przez Niemcy przejechała cała 1 i 2 dywizja oraz część dywizji 8-ciej wraz z komendą tej ostatniej. Po przetransportowaniu 8-ciej dywizji transportowanie wojsk Hallera przez Niemcy będzie wstrzymane.

Następna dywizja polska przesłana będzie do Polski drogą morską, prawdopodobnie na Libawę, skąd uda się na miejsce przeznaczenia.

Uwaga: „Koresp. Polonii“ wiadomość powyższą podejmuje na odpowiedzialność źródła.

Pax aeterna.

Kontrpropozycje niemieckie.

Nauen, 26 maja.

(P. A. T.)

Radio pozn. W piątek wydano w Spa następujące oświadczenie: Pomiędzy wysłannikami rządu niemieckiego pod kierownictwem prezesa ministrów i prezesa niemieckiej delegacji w Wersalu ustalono tekst niemieckich kontrpropozycji. W sobotę omawiane były pomiędzy delegatami w Wersalu i niemieckim ministrem finansów szczegóły natury finansowej, które doprowadziły do definitywnego rezultatu. Doręczenie kontrpropozycji niemieckich, które zawierają około 60 stron pisanych na maszynie ma nastąpić niebawem. Ministrowie i delegaci, którzy bawili w Spa wyjechali w sobotę wieczorem znów do Berlina i Wersalu.

Wiedeń, 26 maja.

(P. A. T.)

B. K. donosi z Wersalu: Natychmiast po swoim powrocie hr. Brockdorff-Rantzau zaprosił członków niemieckiej komisji na posiedzenie i zawiadomił ich o rozstrzygnięciu jakie zapadło w Spa.

Wiedeń, 26 maja.

(P. A. T.)

B. K. donosi z Wersalu pod datą 25 b. m. Powrócił tu hr. Brockdorff-Rantzau. Przypuszczają, że traktat pokojowy będzie podpisany między 10 a 15 czerwca.

Odpowiedź Clemenceau na jedną z not niemieckich.

Paryż, 26 maja.

(P. A. T.)

(Radio krak.). Dnia 13-go maja wręczył hr. Brockdorff prezydentowi konferencji pokojowej sprawozdanie, zredagowane przez komisję techniczną w sprawie warunków pokojowych. Prezydent Clemenceau polecił obecnie przedłożyć odpowiedź w imieniu mocarstw sprzymierzonych i sojuszników. Odpowiedź ta zaczyna się:

Mocarstwa sojusznicze i zaprzyjaźnione otrzymały i zbadały uważnie sprawozdanie komisji wyznaczonej przez rząd niemiecki dla zbadania warunków ekonomicznych traktatu pokojowego. Sprawozdanie to wydaje mi się niedostateczne. W kilku miejscach jest traktowane z wielką przesadą i ignoruje podstawowe zasady, wynikające z przyczyn wojny i jej skutków, które usprawiedliwiły nałożone warunki. Nota powiada dalej, że sprawozdanie niemieckie opiera się na liczbie niemieckiej ludności z przed wojny, gdy tymczasem ludność ta zmniejszyła się o 6 milionów dusz. W sprawie odstąpienia tonażu niemieckiego mówi nota, że ogólny to ubytek, który wedle sprawiedliwości powinien być wyznaczony, wpływa nie z warunków pokojowych, ale ze zbrodni postępowania niemieckiego. W sprawie okolic, produkujących zboże, na których utratę niemcy się skarżą, nota powiada: Ziemię tę unieknęły losu, który spotkał ze strony niemieckiej Francję i Belgię na zachodzie, a Polskę, Rumunję i Serbię na wschodzie. Niema widocznych powodów, ażeby produkcje tych ziem nie miały podstawy zbytu na terytorjum niemieckim.

Następnie nota odpowiada, co do żądań niemieckich w sprawie pokładów węgla i żelaza oraz przyszłości przemysłu niemieckiego, że katastrofa ekonomiczna

i wszystkie narody muszą cierpieć. Dla czegożby Niemcy, które są odpowiedzialne za wojnę, nie miały cierpieć w równej mierze. Pierwszym warunkiem powrotu do dawnego stanu powinno być uznanie przez Niemcy obecnej sytuacji światowej, do której one w największej mierze się przyczyniły. Trzeba, ażeby Niemcy zdali sobie sprawę z tego, że nie mogą pozostać nieuszkodzone wśród niesłychanych nieszczęść, jakie spotkały świat cały. Udział, jaki przypada na Niemcy, został proporcjonalnie wyznaczony przez mocarstwa zwycięskie w stosunku do sił Niemiec. Wszystkie narody europejskie poniosły straty i długo jeszcze będą dźwigać ciężary i straty te. Ciężary spadły wskutek agresywności Niemiec. Jest więc sprawiedliwym, ażeby Niemcy, które pierwsze przyczyniły się do tych nieszczęść, wynagrodziły je w miarę środków. Cierpienia będą wynikiem nie warunków pokojowych, ale przyczyny działań tych ludzi, którzy wywołali i przedłużali wojnę. Sprawy nie będą mogły uniknąć tych sprawiedliwych wyników.

Sprawa ligi narodów.

Paryż, 26 maja.

(P. A. T.)

Radio poznanskiej. Na notę niemiecką w sprawie związku narodów odpowiedział Clemenceau, że propozycje ententy są znacznie praktyczniejsze od propozycji niemieckich i że te ostatnie odrzucono.

Żywność dla Niemiec.

(P. A. T.)

Wiedeń, 26 maja.

„B. K.“ donosi z Londynu: Na podstawie ostatnich zarządzeń w sprawie złagodzenia blokady udzielono obecnie firmom niemieckim upoważnienie na dozwól do Niemiec środków żywności w ramach tych ilości, jakie przyznano Niemcom na podstawie umów, zawartej w Brukseli.

Wstrzymanie demobilizacji we Francji.

(P. A. T.)

Paryż, 26 maja.

Demobilizacja roczników 1907, 8, 9 wstrzymano aż do czasu nastania normalnych stosunków.

Armja austrijacka.

Wiedeń, 26 maja.

(W. B. K.)

Według pism berlińskich postanowiono w Paryżu, że armja austriacka składać się będzie z dwóch dywizji wojska regularnego, czyli z 20,000 żołnierza.

Roznica przystąpienia Włoch do koalicji.

Paryż, 26 maja.

(P. A. T.)

Radio poznau. W całych Włoszech święcono onegdaj rocznicę przyłączenia się Włoch do państw walczących przeciwko niemcom. Izba włoska powzięła rezolucję, która stwierdza szczęśliwą myśl narodu włoskiego, iż znalazł się wśród ludów wolnych walczących o wolność.

Paryż, 25 maja.

(P. A. T.)

Radjo pozna. W izbie francuskiej i w senacie odbyła się wielka manifestacja na cześć Włoch. W przemówieniach podkreślono żywą sympatię i serdeczne uczucia braterstwa łączące Francję i Włochy. Prasa francuska poświęca Włochom liczne artykuły owiane duchem szczerzej przyjaźni.

Spór o Banat.

Bern, 26 maja.

(W. B. K.)

Według rumuńskiego biura prasowego kongres pokojowy zamierza ustąpić połowę Banatu Serbji, a większą część Dobrudży Bułgarji. Wiadomość ta wywołała fatalne wrażenie w Rumunji. Powstała liga obrony Banatu, do której należą najwybitniejsze osobistości rumuńskie.

Statek po prezydenta Wilsona.

(P. A. T.)

Paryż, 26 maja.

Radjo pozna. Statek „George Waszyngton”, na którym prezydent Wilson ma udać się do Stanów Zjednoczonych, zawinął w środę do Brestu i zszedł tam kotwicę.

Ukraińcy w Pradze.

Lwów, 26 maja.

(P. A. T.)

Radjo telegram przejęty przez stację lwowską, adresowany do d-ra Holubowicza w Stanisławowie. Przyjechalibyśmy d. 20 maja do Pragi, czynimy żądanie należnym na nas ze strony. Dr. Okoniewski i Stawicki przygotowali grut i my razem z nimi nawiązujemy naszą pracę. Dnia 21 maja przyją nas pełnomocnik ministerstwa spraw zagranicznych, który nasze propozycje przedłożył prezydentowi Masarykowi. Podpisani: Stawicki, Załuski.

Sprawa uznania rządu Kołczaka.

Paryż, 27 maja.

(P. A. T.)

(Radjo poznańsk.). Rada 4-ch w sobotę po południu rozpatrywała sprawę uznania rządów Kołczaka. Decyzji nie powzięto. Zwrócono się z kwestionariuszem do rządów w Omsku, w Paryżu, Londynie, Waszyngtonie i Brukseli.

Wiedeń, 26 maja.

(P. A. T.)

W. B. K. donosi: „Lokalanzeiger” podaje: Rada 5-u zajmuje się jeszcze ciągle rozwikłaniem problemu rosyjskiego. Przygotowuje ona wniosek na uznanie rządu admirała Kołczaka pod warunkiem, że nie wznawi rządów caratu i uzna niezawisłość Polski, Litwy i Estonji.

Peterhof w rękach wojsk ochotniczych.

Wiedeń, 26 maja.

(P. A. T.)

W. B. K. donosi z Berlina: „Deutsche Allgemeine Zeitung” podaje wiadomość ze Sztokholmu, donoszącą, że ochotnicze wojska rosyjskie zajęły Peterhof.

Walki pod Rygą.

Wiedeń, 26 maja.

(P. A. T.)

B. K. donosi z Królewca: Z dobrze poinformowanych stron donoszą, że na południe od Rygi koło Balsk toczy się zacięta walka.

Wojska angielskie do Rosji.

(P. A. T.)

Wiedeń, 26 maja.

„B. K.” donosi z Ljonu: Druga część angielskich posiłków wojskowych, przeznaczona dla północnej Rosji, odjeżdża między 27 a 31 maja.

Lenin o możliwości rewolucji w Europie.

Sztokholm, 26 maja.

(W. B. K.)

Donoszą z Petersburga, że Lenin wygłosił ostatnio mowę w której powiedział m. i., że międzynarodowa socjaldemokracja umarła. Wszystko, co się jeszcze zwie socjaldemokracją w Anglii, Francji, Austrii i Polsce jest tylko nacjonalizmem. Tylko Pruski komunistyczny są prawdziwą socjaldemokracją, są jednak zbyt słabe ażeby wywołać rewolucję światową. Niema większych nadziei nad to, że teraz mogłoby wybuchnąć rewolucja. Przyczyną tej niemożliwości jest wyczerpanie gospodarze krajów zwyciężonych.

Tylko nagły przewrót we Francji i Anglii mógłby doprowadzić do rewolucji.

Lenin krytykuje Bełę Kuna.

(P. A. T.)

Wiedeń, 26 maja.

Wszystkie pisma wiedeńskie przynoszą wiadomość, iż Lenin wydał manifest, w którym omawia rewolucję węgierską i stwierdza, że Beła Kun nie jest zdolny do kierowania rewolucją.

Statut Gdańska.

Wolne miasto Gdańsk ma opracować statut, który będzie ułożony przez naczelnego komisarza, wyznaczanego przez pleb wielkich mocarstw, działającego w porozumieniu z reprezentacją Gdańska. Jak donoszą z Paryża, statut ma objąć szereg przepisów, mianowicie m.:

- 1) Włączyć miasto wolne w okręg celny Polski — oraz w porcie Gdańska utworzyć strefę wolną (zone franche).
- 2) Zapewnić Polsce „bez żadnych zastrzeżeń” wolny użytek dróg wodnych, doków, basenów, nabrzeży (quai) i wogóle urządzeń, potrzebnych dla importu i eksportu.
- 3) Zapewnić Polsce zarząd i kontrolę Wisły i stacji kolejowej w wolnym mieście (z wyjątkiem tramwajów i kolei lokalnych), oraz zarząd poczty, telegrafu i telefonu, ale tych ostatnich tylko co do stosunku Polski z Gdańskiem.
- 4) Zapewnić Polsce możność rozbudowy i ulepszenia dróg wodnych, doków, basenów, nabrzeży, kolei i innych urządzeń i środków komunikacyjnych, oraz zakapna lub dzierżawy terenów i innych własności w tym celu i to w warunkach odpowiednich. A więc będziemy mieli prawie własny port, ale musimy go sobie kupić.
- 5) Zabezpieczyć, by nie działy się żadne nadzwyśże w stosunku do obywateli polskich i innych osób języka lub narodowości polskiej.
- 6) Zapewnić rządowi polskiemu prowadzenie spraw zagranicznych Gdańska i opiekę nad jego obywatelami.

W postanowieniach tych brzy, jak widzieliśmy, dwóch ważnych momentów: w jaki sposób będzie zabezpieczona polakom prawo nabywania obywatelstwa gdańskiego, oraz określenie, że Polska będzie miała prawo strzymywać w Gdańsku żagle.

Warszawa.

W obronie polskości Galicji wschodniej.

Zarząd Główny Polskiego T-wa Pedagogicznego we Lwowie przesłał do kancelarii Sejmu telegram, w którym zarząd ten zwraca się do Sejmu z gorącą prośbą o wydanie jaknajskuteczniejszych zarządzeń, celem uwolnienia zajętych dotąd przez ukraińców kresów. Zarząd oświadcza, że nie zgodzi się nigdy społeczeństwo polskie na oddanie wrogowi choćby części na mniejszej byłej Galicji wschodniej, która była, jest i powinna pozostać przy Polsce.

„Gość” z Wilna.

(w) Do przechodzącego przez Aleje Ujazdowskie komisarza XI obwodu policji komunalnej, p. Stanisława Wotowskiego, zbliżył się Antoni Januszewski, wojskowy z byłego 1-go korpusu polskiego gen. Dowbor-Muśnickiego z oznajmieniem, iż na werendzie kawiarni „Ognisko kresowe” (dawniej „Versal”) w Alejach Ujazdowskich w jednym z gości, siedzących przy stolikach, poznał Mozesa Sehera z Wilna, który zademonstrował go w mieście tam w dniu 12 stycznia r. b. u władz bolszewickich jako dawnego polskiego legionistę. Wskutek tej denuncjacji p. Januszewski, któremu podczas rewizji zabrano 38,000 marek, wciągnięty był do więzienia, skąd go dopiero oswobodziło przybycie do Wilna wojsko polskie. Komisarz Wotowski na zasadzie doniesienia tego wozwał najbliższego posterunkowego i po stwierdzeniu tożsamości osoby polecił mu aresztować owego Sehera w celu oddania go w ręce właściwych władz.

Mączka owsiana dla dzieci Adama Branickiego

w Sosnowcu, przyrządzona na mleku, w zupełności zastępuje pokarm matki, wpływa na szybki przyrost wagi, ułatwia żabkowanie i zapewnia prawidłowy rozwój mięśni i kości. Mączka ta wskutek zawartości odżywczej jaką posiada przewyższa wszelkie tego rodzaju dotychczasowe produkty. 5875. Żądać w skł. kolonialnych i aptecznych.

Wiadomości bieżące.

Z wydziału szkolnictwa.

W sobotę odbyło się pod przewodnictwem d-ra Kopeńskiego posiedzenie wydziału szkolnictwa, na którym między innymi załatwiono następujące sprawy. Zaakceptowano spis młodzieży szkół średnich, zakwalifikowanych na wyjazd do Szwecji. Wyjadą wychowawcy seminarjum nauczycielskiego, 4 klasowych szkół miejskich, gimnazjum L. Prysowiczowej i gimnazjum K. Tomaszewskiego, ogółem 21 dzieci. Wyjazd z dworca kałiskiego nastąpi w dniu 31-ym b. m. W związku z wprowadzeniem przymusu szkolnego postanowiono sporządzić spis wszystkich dzieci do lat 14 i w tym celu odwołać się do nauczycielstwa, starszej młodzieży szkół średnich i osób obojętnych o pomoc. W sprawie tej zostanie zwołane specjalne soboranie w celu zapoznania zainteresowanych z techniką projektowanego spisu. W myśl § 4 statutu miejscowego o wprowadzeniu przymusu szkolnego postanowiono zorganizować komisję powszechnego nauczania o następującym składzie: jeden członek magistratu, dwóch członków Rady Miejskiej, dwóch członków Rady szkolnej okręgowej, inspektora szkolnego, dwóch członków wydziału szkolnego, jednego przedstawiciela nauczycielstwa i naczelnika biura przymusu szkolnego. Do czasu zorganizowania komisji w powyższym składzie prowadzenie przedwstępnych prac powierzone inspektorowi Grabińskiemu oraz pp. Szwejce-rowski, Wasilewskiemu i Macińskiemu. Wydelegowano pp. Drabarka, Uffa i K. Fiedler, którzy łącznie z członkami Rady szkolnej okręgowej dyrektorem Tollnem i ks. Siennickim udadzą się w nadchodzący czwartek do Karolewa w celu załatwienia sporu między tamtejszymi mieszkaniami w sprawie budynku szkolnego.

Nowe gmachy szkolne.

Jak się dowiadujemy, obecne wydziały budownictwa i szkolnictwa w dalszym ciągu rozpatrują plany gmachów szkolnych, które mają stanąć w Łodzi dla potrzeb szkolnictwa powszechnego. Ostateczna decyzja w tej sprawie zapadnie w najbliższych dniach. Budowa dwóch gmachów rozpoczęta będzie w czerwcu.

Ze szkół żeńskich.

Na posiedzeniu Koła przelazonych szkół żeńskich w dniu 23 maja r. b. postanowiono wobec wzrostu wydatków, związanych z prowadzeniem szkół, w roku przyszłym podnieść wysokość czesnego, jako minimalną opłatę określono dla uczennic klasy 1-2-3-4-5-6 600 marek, dla uczennic klasy 5-6-7-8-9-10 750 marek rocznie.

Pożyczki na roboty publiczne.

Ministerstwo spraw wewnętrznych zatwierdziło nową pożyczkę na roboty publiczne i budowę dróg, dla powiatu łódzkiego marek 2,095,000, na utrzymanie i budowę dróg, a 1,700,000 m. na roboty publiczne.

„Tydzień dla żołnierza”.

Komitet kwesty „Tydzień dla żołnierza”, która trwać będzie od dnia 8-go do 15-go czerwca zwraca się do wszystkich, komu polepszenie doli naszych bohaterów wojsk, leży na sercu z gorącą prośbą o nadawanie fantów na loterję, która się podczas kwesty odbędzie. W każdym domu napewno znajdzie się coś, co bez uszczerbku będzie można na ten cel przeznaczyć. Od jutra wybra, nie panje zaczną zbierać fanty po sklepach: niewątpliwie kupiectwo łódzkie ze swej strony dołoży starań, aby przez złożenie licznych fantów przyczynić się do powodzenia loterji. Fanty składać można codziennie od godz. 12-2 i od 4-6 po poł. w lokalu komitetu, Krótka № 2.

Egzaminy dla reflektantów na posady miejskie.

Na skutek uchwały komisji kwalifikacyjnej przy magistracie wszyscy reflektanci na posady w zarządzie miejskim będą poddawani egzaminowi w celu stwierdzenia ich uzdolnienia i kwalifikacji. Tak urzędnicy biurowi jak i robotnicy badani będą przez komisję lekarską celem stwierdzenia stanu zdrowia i fizycznej zdolności do pracy.

Śród urzędników miejskich.

Na skutek jednomyślniej uchwały zebrania związku urzędników miejskich Łodzi została na ręce Naczelnego Wodza, Józefa Piłsudskiego, wysłana depecha treści następującej: Z powodu pełnego chwały zwycięskiego pochodu wojsk polskich, niosących

wyzwolenie ludności naszych kresów, związek urzędników miejskich Łodzi, ożywiony uczuciem patriotycznym, składa na ręce Twoje, Naczelnego Wodza, wyrazy uwielbienia i najwyższej czci dla niezwykłych i bohaterkich czynów naszej armji.

Komisja kulturalna przy związku urzędników miejskich organizuje kursy językowe. Kurs języka polskiego (8 miesięczny) zostaje uruchomiony z dniem 1 czerwca.

Zapisy przyjmuje kancelarja związku, Piotrkowska 58, codziennie od 8-7 wieczorem.

Pożądane wcześniejsze zapisywanie się wobec konieczności ustalenia liczb kompletów. Opłata wyniesie 15 mk. miesięcznie za 4 godziny tygodniowo.

Przepisy budowlano-policyjne.

Jak się dowiadujemy, wydział budownictwa wyda niedługo przepisy budowlano-policyjne i sanitarne dla kanalizacji i wodociągów nieruchomości w Łodzi.

Zapisy na otrzymanie zapomogi.

Do dnia 31 b. m. włącznie zapisy na otrzymanie zapomóg dla bezrobotnych przyjmowane będą w lokalu przy ul. Pańskiej № 78 od 9 rano do 2 popoł.

Teatr Polski.

Dziś, we wtorek, Teatr Polski daje wspaniały dramat H. Heijermansa p. t. „Nadzieja” w doskonałej obsadzie aktorskiej.

Dyrekcja Teatru posyłała jeszcze na jeden występ uroczą artystkę Teatru Polskiego w Warszawie p. Mary Mrozińską. Odbędzie się on we czwartek dnia 29 b. m. w krotocich p. t. „Panna anioła”.

Po południu o godz. 8 po ośmiej popularnych po raz ostatni w sezonie odegraay będzie wokal p. t. „Nitouche”.

Tajemnicze kości.

Mieszkaniec wsi Bronisza, gm. Wisłonek, Piotr Sychowski orząc około swego domu natrafił na ślady trupów. Zafekawiony zaczął kopać głębiej i wydobyl 15 głów trupich, oraz części szkieletów. Mieszkańcy tejże wsi najstarszym nie pamiętają z jakiej przyczyny mogą się znajdować w tem miejscu zakopane trupy, ponieważ przez czas wojny obecnej nie były one zakopane. Sychowski, zebrawszy wszystkie części, zakopał je jednym miejscem.

Świętokradztwo.

Onegdaj do kościoła marjawickiego przy ul. Franciszkańskiej 27 ukradł się niejaki Wiszechowski, który przywłaszczył sobie mitrę biskupią.

Zauważono go w samej porze i oddano w ręce sprawiedliwości.

Ucieczka aresztantów.

Onegdajszej nocy z aresztu w Tuszyńcu uciekło przez przednie wybity wylom w ścianie dwóch złodziei: 18-letni Marjan Kiebasiański (Łódź, Dolna № 28) oskarżony o kradzież i 20-letni Władysław Polański (Chojny, Wesola).

Obydwaj byli skazani przez sąd w Tuszyńcu po 8 miesięcznej więzienia. Złodzieje zrobili wylom, przez który dostali się do lokalu sądu pokoju, skąd zbiegli przez okno. Prawdopodobnie złodziejom przez okno podał ktoś łańcuch które zabrali ze sobą, albowiem, przedstawiony przez nich pogrzebacz z drutu cienkiego nie mógł być użytym do uczynienia wylomu w ścianie mruwanej.

Teatr Polski.

Na trzeci swój gościnny występ p. Janosza-Stępowski wybrał historję romantyczną w 3-ach aktach Brunona Winawera p. t. „Rycerz z labędziem. Rzecz ta nie była dla Łodzi premierą. Grano ją już w tym roku i wówczas pisaliśmy obszernie o skrzypcach się paradoksalnymi paradoksalnie scenicznymi zdolnego komedjopisarza. Obsada ról również nie uległa zmianie, prócz p. Skulskiej, która po p. Sachnowskiej objęła „partję” służącej, odtwarzając ją zresztą słabo, błado, niezdecydowanie.

Percy Paramora, agitatora angielskiego, vel Pomeranca ze Zgierza, grał p. Stępowski. Rola ta nie należy do popisowych. Człowiek, o którym nie wiadomo, kto on zacy, stawia grającego rolę artystę wobec ciągłej wątpliwości jak to ująć? Już decyduje się na ukazanie publicznie gentlemiana, a tymczasem natrafia na sceny, które mówią o nim zupełnie inaczej. Chciałby położyć większy nacisk na „pomerancowa” stronę roli, ale intencje lwiej części epizodów nie pozwalają. I tak rola nosi w sobie zarodki załamania się wprost niepokonalnego. Ma ona już swego prototypa w literaturze polskiej: jest nim znakomity Józef Karłowicz, złodziej-elegant i filozof z noweli Makuszyńskiego. A jednak Karłowicz jest

bardziej zdecydowany w konturach, mniej paradoksalny. Trzeba przyznać, że p. Stępowski zrobił, co było możliwe, aby te salamywanta się wygładzić i stworzyć typ

jednołty. Grał doskonale, jak zresztą on zawsze, a nie można dać więcej, niż on z tej roli wydobyl.

Proces o morderstwo 13-letniego chłopca.

Kto zamordował matkę, jej kochanek, czy oboje?

Dnia 22 grudnia r. u. urząd policji kryminalnej w Łodzi zawiadomiono, że w domu przy ul. Zawadzkiej pod nr. 15 zamordowano 13-letniego chłopca, Leona Golda.

Na miejscu zbrodni, w mieszkaniu matki ofiary, Guci Goldowej policja zastała ciało zabitego w pozycji leżącej na łóżku w stołowym pokoju.

Ogledziny sądowo-lekarskie wykazały, jako wyraźne ślady gwałtownej śmierci: 1) pręga na szyi, 2) cały szereg zadrapań na szyi, karku i twarzy i 3) przekrwienie narządów wewnętrznych.

Lekarz sądowy zaopiniował, iż przyczyną na szyi, przekrwienie narządów, obecność ciemnej krwi w sercu świadczą o śmierci przez uduszenie.

wykonane drogą zaciągnięcia pętlicy w kółko szyi nieszczęśliwej ofiary. Natomiast liczne zadrapania i starcia naskórka na twarzy i szyi świadczą o walce, jaką zmarły stoczył z mordercami przed śmiercią. Stosunkowo niewielka ilość tych śladów walki każe wnioskować, że albo zabitego napadnięto zniemacka, albo też, że było kilku napastników, którzy szybki i z łatwością uporali się z chłopczyzną.

Matka zamordowanego,

Gucia Goldowa, zeznała na śledztwie pierwszoklasowo, że była nieobecna w domu w czasie dokonania mordu. Twierdziła ona, że wyszła dnia tego z domu po południu, podawała przytem raz godzinie 4, a raz godzinie 5 i pół. Powróciła do domu o g. 7-ej. W bramie spotkała drugiego swego syna, Szymona, z którym razem weszła do mieszkania, zastając tu stygnące zwłoki swego dziecka. Zabity według słów jej, leżał na podłodze; miał on na szyi powróż, którego drugi koniec przywiązany był do łóżka. Matka miała jakoby zdjąć sznur z szyi, odwiązać go od łóżka i rzucić gdzieś w kąt.

Podczas tegoż badania wyraziła ona przypuszczenie, że

mordercy musieli dokonać kradzieży

gdyż zauważyła brak 200 arszynów towaru, będących własnością jej dobrego znajomego, niejakego Moszka Gutmana. Zeznając w policji, iż syna jej usunęli zлочyńcy, aby łatwiej dokonać rabunku, jednocześnie zaznaczyła, iż syn jej prawdopodobnie... popełnił samobójstwo, gdyż tego samego dnia rano wynikiło nieporozumienie między zabitym, a

„dobrym jej znajomym“, Gutmanem, przeciwko któremu zamordowany uzbrajał się w noże kuchenne i siekiere, grożąc jakoby, że albo Gutmana zabije, albo sam sobie życie odbierze.

Badana dalej

zeznała Goldowa, że sprawcą mordu mógł być Gutman,

który posiadał klucz do drzwi kuchennych. W czasie jej nieobecności mógł on wejść do mieszkania i, zostawszy napadniętym przez Leona...

„mimowoli“ udusił chłopca.

Przy powtórnym badaniu Goldowa zeznała, iż poznała Gutmana w stosunkach kupieckich. Nabył on od niej 300 arszynów bostonu, na co otrzymała 2000 mk. tytułem zadatku, pozostałe zaś 3000 mk. miał jej nabywca z czasem dopłacić. Z tego towaru właśnie skradziono 200 arsz.

Powoli między Gutmanem i Goldową nawiązały się bliższe stosunki:

młodzieniec stał się codziennym gościem, nocował czasami i

dostał klucz od drzwi kuchennych.

W ostatnim tygodniu przed morderstwem stosunek zabitego do Gutmana znacznie się zaostrzył: Leon był wielce rozdrażnionym na Gutmana, iż ten nie pozwała matce, by mu dawała pieniądze.

Podczas rewizji znaleziono fotografię Goldowej z Gutmanem. Na zapytanie,

gdzie Gutman mieszka, oskarżona oznajmiła, że w jakimś hotelu; chwilowo jednak bawi w Piotrkowie.

Tymczasem okazało się, że Gutman mieszka prywatnie przy ul. Wschodniej pod nr. 74.

Zaaresztowany Gutman nie przyznał się do inkryminowanego mu czynu.

ale zeznał, że między nim i Goldową istniały bliższe stosunki.

Zeznał on, że w dzień zabójstwa w południe sprzeczał się z Leonem o jakąś gazetę. O godz. 4-ej po południu wyszedł z mieszkania Goldowej i już tam tego dnia nie powrócił.

Następnego dnia

dowiedział się z gazet o zabójstwie

i natychmiast poszedł na ul. Zawadzka, ale tutaj został przed domem nr. 15 zatrzymany. Tymczasem służące Gutmana stwierdziły, że dnia tego zupełnie nie przynosiły dzienników, a rzadca domu przy ul. Wschodniej nr. 74 oświadczył, że w domu w dnia tym wogóle dzienników nie było.

Mimo tych sprzeczności i jednołnego ukrywania się Gutmana, z aktu oskarżenia napógól odnosi się wrażenie, że Gutman mówi stosunkowo wiele prawdy. Natomiast Goldowa stale daje sprzeczne zeznania i stara się wszelkimi siłami, notabene niemiłosiernie, ukryć prawdę.

Ponieważ wspomniana para dawała bardzo sprzeczne zeznania, uznano za właściwe osadzić ją pod kluczem.

Podczas rewizji w mieszkaniu jego dokonano rewizji i znaleziono

4 klucze od mieszkania Goldowej i 28 listy.

Biorąc pod uwagę materiał dostarczony przez śledztwo, urząd prokuratorski oskarżył: 1) mieszkańca m. Łodzi Moszka Gutmana, lat 21, iż działając świadomie, wspólnie z inną osobą dokonał zabójstwa Leona Golda i 2) mieszkankę osady Złoty Potok, gm. Częstochowa, Gucę Gold, lat 30, iż wspólnie z inną osobą dokonała zabójstwa krewnego zastępnego, a mianowicie swego syna.

Przestępstwo to jest przewidziane: w stosunku do Gutmana w art. 51 i 453 kod. kar., a w stosunku do Goldowej w art. 51 i 455 część I kod. kar. Sprawa ta jest przedmiotem rozpraw wydziału karnego sądu okręgowego w Łodzi w dniu dzisiejszym.

Przewodniczy wiceprezes sądu okręgowy sędzia A. Kamiński.

Do sprawy zawieszano

17 świadków i 3 rzeczoznawców:

d-ra Grzywa-Dąbrowskiego z Warszawy, d-ra Tubjasa i d-ra Skalskiego.

Moszka Gutmana bronią: adw. przys. Henryk Ettinger z Warszawy i adw. przysięgły Bolesław Jasieński z Łodzi, zaś za Goldową obronę wnosi mec. Piotr Kon.

Widok katastrofy był okropny. Ludzie i grzy i odłamki schodów stanowiły jedną żywą kupę, z której dobywały się jęki rannych.

Na podniesiony alarm zbiegli się inni żołnierze i zaczęli dobywać z gruzów nieszczęśliwych kolegów.

Z pod gruzów wydobyto około 15 rannych, w tem kilku ciężko. Wszystkich doprowadzono do znajdującej się w domu po przeciwnej stronie ulicy Izby chorych, gdzie sanitarzomani natychmiast lekarze udzielili rannym pierwszej pomocy. Kilku ciężko rannych, po nałożeniu przewidywanych opatrunków, odwieziono do szpitala wojskowego.

Wiść o katastrofie rozeszła się szybko po mieście, budząc głębokie współczucie dla nieszczęśliwych ofiar.

Nieznaną jest istotna przyczyna katastrofy. Prawdopodobnie wchodzi tu w grę tandeta budowlana, która w ostatnich latach przed wojną wszechstronnie się panoszyła, jest to bowiem jeden z nowszych domów czynszowych.

Katastrofa w koszarach w Piotrkowie.

Zawalenie się schodów. Kilkunastu szeregowców rannych.

Onegdaj zamieściliśmy krótką depezę o strasznej katastrofie, jaka wydarzyła się w Piotrkowie w koszarach Jagiellońskich przy Al. 8 maja. Obecnie otrzymaliśmy bliższe szczegóły, w świetle których okropny ten wypadek przedstawia się następująco:

Około godz. 7-ej wiecz. żołnierze, przeznaczeni do ostatnio pobranych roczników, pomieszczeni na górnych piętrach dwupiętrowego domu, schodzili na podwórze na zwykłą zbiórkę, celem odebrania kolacji.

W chwili gdy znajdowali się stłoczeni w większej liczbie na wysokości I-go piętra, runęła z trzaskiem klatka schodowa pod naciskiem zbyt ciężkiego ciężaru, a wraz z nią runęli schodzący na dół rekruci. Powstała panika. Wszystko to trwało oczywiście mo-

W imieniu wojska, Dowództwo Okręgu Generalnego Łódzkiego składa serdeczne podziękowanie wszystkim tym, którzy wzięli udział w nabożeństwie żałobnym, odprawionem dnia 24 maja w kościele pułkowym św. Jerzego,

za dusze poległych

w walce żołnierzy 28 p. p. i wszystkich innych.

W dniu 24 maja 1919 r. nieubłagana śmierć wyrwała z naszego grona drogiego kolegi

b. p. Salomona Donchina

W zmarłym tracimy przyjaciela o rzadkiej dobroci serca i wielkich zaletach charakteru. Pamięć o nim w sercach naszych nigdy nie wygaśnie. Cześć Jego popiołom!

Współpracownicy Sekcji żywnościowej, przy Łódzk. Żyd. Tow. Dobroczynności.

Z sądów.

Teror ekonomiczny.

Sąd okręgowy pod przewodnictwem sędziego B. Witkowskiego rozwał sprawę przeciwko Leonowi Korochowowi 25 lat i Katarzynie Pindakiewiczowej lat 23, oskarżonymi z artykułu 122 ust. 1 część I K. K.

W dn. 7 stycznia 1919 r. tłum robotników i robotnie fabryki Aleksandra Rotszylda szukając tego ostatniego i żądając wypłacenia zapomóg pieniężnych, wtargnął do znajdującego się przy ul. Piotrkowskiej nr. 121 mieszkanie jego zięcia, Leona Hantwurela, w którym mieszkał też i Rotszyld, i przybrał groźną postawę. Pomimo zapewnienia, że Rotszyld wyjechał do Warszawy, tłum nie chciał zejść się i około 15 osób weszło do mieszkania.

Wtedy Hantwurel posłał po policje.

Na miejsce przybył podkomisarz rezerwy Nikonorow wraz z trzema szeregowcami i wyparł tłum z mieszkania i schodów na ulicę.

Tu jedna z robotnie, jak się później okazało, Katarzyna Pindakiewicz poczęła nawoływać do stawienia oporu, podżegając tłum, by ten się nierozchodził i kontynuował swą działalność tak długo, aż fabrykant pod terorem zapłaci zapomogi i następnie mówiła ona, że nie ma co się obawiać policji, bo ona siły używać nie może i nie będzie.

Wobec takiego zachowywania się P. Nikonorow aresztował ją i udał się z nią w stronę komisariatu rezerwy. Kiedy zbrany tłum zaczął krzyczeć, że nie pozwoli ją aresztować, z tłumy wyłonił się jakiś osobnik i, widząc, że kobieta ta jest aresztowana, zwrócił się do okrażających Nikonorowa ludzi z następującymi słowami: „Rozbroić ich i dać mi karabin, to im pokażemy“.

Ponieważ Nikonorow miał ze sobą tylko trzech szeregowców, więc obawiał się aresztować nieznanego, tembardziej, że ten ostatni znalazłby poparcie wśród tłumy nie spuszczał jednak go z oka i w chwili odpowiedniej aresztował. Aresztowany okazał się Leonem Korochowym.

Ponieważ Pindakiewicz na rozprawę się nie stawiła, przeto sąd postanowił zmienić co do niej środek zapobiegawczy, polecając policji ją aresztować.

Oskarżony Korochow w części przyznał się do winy, zaprzeczając, jakoby się miał wyrazić o rozbrojeniu policji. Świadkowie stwierdzają winę oskarżonego.

Sąd po naradzie skazał Korochowa na 10 miesięcy więzienia, zamieniając mu karę do połowy na zasadzie amnestji oraz zaliczył mu w poczet kary cztery miesiące aresztu prewencyjnego.

—o—

Ofiary

złożone w „Głosie Polskim“:

Dnia wojska polskiego.

Stanisław Romański — Luneta wojskowa. 476

Na Dom Staroś (Północna 35).

W pierwszą bolesną rocznicę śmierci nieodżałowanej pamięci ukochanej córki Ernestyny z Szreterów Poznańskiej — Dorota Szreter 20 mk. 477

Zamiast kwiatów w dniu urodzin Klary Szkolnik — Zygmuntowa Krotoszyńska 5 mk. 479

Na „Niedolę dziecięcą“

W pierwszą bolesną rocznicę śmierci nieodżałowanej pamięci ukochanej siostry naszej Ernestyny z Szreterów Poznańskiej — Mioczyłowstwo Warszawczy 10 mk. 478

Dnia żołnierza polskiego.

Z okazji żałobin p. Juliana Tuwima z p. Sosa Mrochoff — Oskarstwo Reichman 5 mk. i Alfred Reichman 5 mk. 480

Dnia bezrobotnych.

Z okazji rocznicy ślubu Jakóbostwa Bó Janykwiat — Flajszarowicz 10 mk. 481

Na „Uzdrowisko“.

Z okazji żałobin p. Bertę Lwow z p. Henrykiem Fridstajnem — J. K. 20 mk. 482

Zamiast kwiatów w dniu urodzin pani Epstein — Dawidowia Gła 10 mk. 483

Zamiast kwiatów na grób w dniu urodzin niezapomnianej najdroższej przyjaciółki b. p. Idy Piliceroway — Hala Nowińska 8 mk. 485

Na biednych uczni szkoły powiatowej żyd. m. s. (do dyspozycji p. Goldszmidta).

Z okazji urodzin naszego nautorycyta p. Goldszmidta — urońce iraalsitki I, IV i V klasy wyższej szkoły handlowej p. C. Wazowskiej 25 mk. 484

Dr. L. Tannenbaum
przez lato jak zawsze ordynuje w Ciechocinku.

LOTERJA TOW. POMOCY DLA ŻOŁNIERZA POLSKIEGO.

Wygranci:

- 1) Willa murowana jednopiętrowa z ogrodem, złożona z 13 pokoi, z wszelkimi nowoczesnymi wygodami (elektryczność, wodociąg, kanalizacja), położona w Langówku, gm. Radogoszcz, w pobliżu kolei dojazdowej Łódź—Zgierz.
- 2) Plac, tamże położony, zalesiony, obszaru 7,200 łokci kwadratowych odpowiedni pod budowę willi.
- 3) Assygnata 5 proc. Państwa Polskiego na mk. 5,000.

O dniu ciągnięcia nastąpią ogłoszenia.

Cena losu mk. 10.

Do nabycia: w bankach, towarzystwach wzajemnego kredytu, kantorach wymiany, cukierniach i większych sklepach.

6136—1

Po raz pierwszy w Łodzi!

Grand Kino
72 PIOTRKOWSKA 72

Po raz pierwszy w Łodzi!

„Kielich miłości i goryczy“

Wspaniały dramat towarzyski w 4-ch częściach, rozgrywający się na tle przepięknych widoków Mi- viery, wykonany przez francuską fabrykę „PROCEA“ w Marsylii.

Nad program:

Dzieci Francji podczas wojny.

Nad program:

SWIERZBE

leczy radykalnie maść „Skabioform-Orański“ Mocniejsza dla dorosłych i łagodniejsza dla dzieci, prowidora farmacji L. ORAŃSKIEGO. — Główna sprzedaż: Hurtowy skład apteczny Reingold i Orański, Warszawa, Zielona 24, telefon 402-30. Sprzedaż w aptekach i składach aptecznych. — Reprezentant na Łódź: R. SEIDENGART, Łódź, Piotrkowska Nr. 44.

Teatr „Urania“

w ogrodzie

Codziennie koncert i wielkie przedstawienie

Występy sławnej polskiej kupieckiej p. Abczyńskiej i znakomitej wykonawczyni rosyjskich tańców p. Zinowicz, sławnego polskiego humorysty p. Wadlewskiego, oraz innych nowożytnych artystycznych.

W soboty, niedziela i święta 3 przedstawienia o godz. 8 i 10 i 7, 8, 9 wiecz. W razie niepogody przedstawienia na sali teatrów.

Edward Groszlik

Biuro chemiczne.

Łódź ulica Wólczańska № 149.

Warszawa Zarząd: ul. Bracka № 18. Telefon 26097.

Ekspedycja i Składy: ul. Elektoralna № 5. Tel. 40733.

Kupuje i sprzedaje: produkty chemiczne, farby anilinowe, oleje, gumy, woski etc. 314-2

CHOROBY PŁUCNE SĄ ULECZALNE.

Po wielokrotnych próbach doszli lekarze do wniosku, że jedynie FAGOSOL leczy radykalnie choroby płuc, salecany wskutek tego przez powagi lekarzów leczy myktyk, bronchit, gruźlicę, kaszel, astmę i koklusz. Sposób użycia przy każdym flaconie. Dostać w aptekach i składach aptecznych.

„UNION“. Benedykta 2.

WAŻNE DLA KUPCÓW, KOOPE- RATYW i SPOŁEK ROLNICZYCH

Sprzedaż po tanich cenach

zawsze na składzie: 266-8

Jedwabie, etaminy, tafta, batysty, towary na bluzki, welny na ubrania męskie i damskie, chustki, szale, plusze, kamusze, spodnie, ubrania, halki, palta, czapki, kapelusze, pończochy, nici, jedwab do szycia, pasta do obuwia, mydła, pokrycia na meble, kozetki i plecy i t. d.

Dom Komisowo-Handlowy „UNION“

w Łodzi, ul. Benedykta Nr. 2.

Sprzedaż hurtowa i detaliczna

Pierwsze Polskie Gimnazjum Żeńskie

Zofii Petkowskiej i Wiktorji Macińskiej ul. Wólczańska № 55.

Egzaminy wstępne 2, 3 i 4 czerwca o godz. 4-ej po południu. Podania przyjmuje kancelaria szkolna do dn. 31 maja codziennie od godz. 1 do 8.

291-1

NA WYPLĄTĘ

towary damskie, męskie, dzie- cienne, bluzki, obrusy i kołdry.

Ch. Markowicz i S-ka.

Piotrkowska Nr. 37, w sąsiedztwie

Kino

Polonia Konstantynowska 16.

Dzisiaj Premiera!

Dzisiaj Premiera.

Sensacja!

HARRISON

w dramacie

5-cio akt. p. t.

Okret śmierci

Nad Program! Nad Program!

Katorżnik nr. 999

w roli gł. Charles Chaplin

Farsa w 2-ch akt. pełna humoru i nie- zwykłe komicznych sytuacji.

Sprzedaż detaliczna i hurtowa.

Najtańsze źródło towarów i Reszek na bluzki, suknie, kostjomy, oraz kurtki, sukna, szewiot i boston i inne towary.

.. Ceny stałe i konkurencyjne. .. Półtyna № 34 (poprz. oficyna, I-sze piętro). Towary najłepszych gatunków.

Ważne dla kupców z prowincji

Ważne dla kupców z prowincji

MASŁO wyborowe w smaku, własnego wyrobu codziennie świeże.

ŚMIETANĘ kwaśną, wyborową po mk. 6.50

poleca

Dom Handlowo-Komisowy, S. Bieliński i S-ka Łódź Al. Kosińskiego 17. Tel. 285. 402-8

EGZAMINY WSTĘPNE

do wszystkich klas rozpoczyna się 10 czerwca. Zapisy nowych kandydatów — codziennie od godziny 10 — 1 i od 5 — 7 wiecz.

8-klas. Filologiczne

Gimnazjum Żeńskie

Marji Hochsteinowej

w Łodzi

23 Wólczańska 23

107-6

MARGOT

64 Piotrkowska 64

poleca na sezon letni w wielkim wyborze

Suknie batyst. i etam. od Mk. 190

Bluzki jedwabne batyst. i etamla. . . 40

Szlafroczyki bat. i etam. . . 95

Halki jedw. i batyst. . . 65

Pończochy . . . 10

Skarpetki męskie . . . 12

Staniczki bat. . . 20

Letnie chustki do okrycia.

Zgubiono

cyzelewany, złoty, męski zegarek w stylu rokoko z de- wizką pomiędzy ul. Główną a Grand Hotelem. Zastrze- ga się przed nabyciem. Za zwrot wysokie wynagro- dzenie. Bliższe szczegóły w Administracji mniejszego pisma. 279-3

Baczność!!!

Puliton jest najlepszym środkiem do czyszczenia płóciennego i zamkowego obuwia we wszystkich kolorach. Sprzedaż hurtowa i de- taliczna w składzie aptecznym 410

M. PLYWACKIEGO, Andrzeja 13.

Dr. S. Kantor

Specjalista chorób wenerycznych, skórnych i dróg moczopłciowych (niemoc płciowa). Leczenie promieniami Röntgena i światłem.

Piotrkowska № 144, róg Ewangelickiej.

Godziny przyjęcia: 9 — 2 rano 6 — 8 po poł. Dla pań od 5 — 6 p.p.

575-30

Dr. Bolesław Kon

Choroby uszu i nosa, gardła i chirurgja.

Piotrkowska Nr. 118, do 10 i pół rano i od 4 — 6 p.p.

71917-

Dr. A. Groszlik

Choroby skórne i weneryczne Leczenie promieniami Röntgena i światłem.

Al. Kościuszki (Spacer.) 27.

0-11 rano 1-6-7 wiecz. Panie 4-5 poł. w niedziele 10-12. 2427-10

Choroby skórne, weneryczne i niemoc płciowa

Dr. S. Lewkowicz

Konstantynowska 12

Przyjmuje od 9-11 i od 6-8 w. dla pań od 5-6 po poł. 2238-01

OD DZIŚ!

LUONA

SENSACJA!

Najnowsze i największe artystyczne ogólnie uznane arcydzieło filmowe fabryki „Cines” w Rzymie w 8 wielkich częściach

C
a
s
a
n
o
v
a

C
a
s
a
n
o
v
a

(Król donzuanów)

Dramat i awantury miłosne największego współczesnego zdobywcy serc niewieścich. W obrazie występuje przeszło 300 pięknych kobiet.

OSOBY I I II AKTU:

Casanova
Denise
Hrabia Wastein

OSOBY III I IV AKTU:

Baron Vittorio Boromeo
Hilmer, fabrykant
Zuzanna
Margueritto } jego córki
Mario, narzeczony Margueritty.

OSOBY V AKTU:

De Varville
Młynarz
Ninetta, jego córka
Paweł, czeladnik młynarski.

OSOBY VI AKTU:

Baron Montaga, attaché poseistwa
Minister spraw zagranicznych
Klara, jego siostra
Dyplomata.

OSOBY VII I VIII AKTU:

Casanova jako kapitan Rancillon
Księżna Marja
Książę Rolando.

Orkiestra symfoniczna pod dyrekcją koncertmistrza M. Chwata.

Ceny miejsc zwyczajne.

Początek przedstawień o godz. 8, 7 i 9.15 wiecz., w niedziele i święta o godz. 8, 6, 7 i 9.15 wiecz. |

Passe partout i bilety ulgowe nie ważne.